

**UCHWAŁA NR XX/159/22
RADY GMINY TUROŚL**

z dnia 18 marca 2022 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Turośl
na lata 2022 - 2025”**

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt ust.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022r. poz.559) w związku z art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U.z 2021r. poz.1119, poz.2469; z 2022 r. poz. 24, poz. 218) Rada Gminy Turośl uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomani na terenie Gminy Turośl na rok 2022-2025” stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XIX/147/21 Rady Gminy Turośl z dnia 30 grudnia 2021 roku w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na terenie Gminy Turośl na rok 2021”

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Sławomir Milewski

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA TERENIE GMINY TUROŚL NA ROK 2022-2025

Rozdział 1.

Alkohol jest substancją psychoaktywną; szybko przedostaje się do układu nerwowego i wywołuje specyficzne efekty, których rodzaj i nasilenie są związane z poziomem stężenia alkoholu we krwi, jest substancją toksyczną, ma silny i szkodliwy wpływ niemal na wszystkie tkanki i narządy organizmu, jest substancją tłumiącą, działa depresyjnie, hamuje mechanizmy kontrolne organizmu.

Narkotyki i inne substancje psychoaktywne jak również dopalacze powszechnie uważa się za niezwykle groźne, wykluczające możliwość kontrolowanego ich używania, prowadzące do uzależnienia i poważnych negatywnych konsekwencji zdrowotnych, destrukcji zdolności jednostki do normalnego funkcjonowania w społeczeństwie, a często nawet śmierci. Uzależnienie jest zaburzeniem bio – psycho - społecznym. Powoduje zmiany w funkcjonowaniu fizjologicznym i psychologicznym. Podstawową metodą leczenia uzależnień są oddziaływania psychoterapeutyczne. Leczenie farmakologiczne umożliwia taką poprawę stanu psychicznego i fizycznego, aby pacjent mógł rozpocząć leczenie. Polska jest w małej grupie krajów, w której konsumpcja napojów alkoholowych wzrasta.

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2022-2025 obejmuje prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Został opracowany w oparciu o zadania wynikające z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zawiera także zadania własne gminy w obszarze profilaktyki narkomanii zapisane w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz wybrane działania w ramach lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zadania wynikające z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 -2025.

Przy opracowaniu Gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na rok 2022-2025 uwzględnione zostały wskazówki wynikające z rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Oddział 1.

Cele programu

Rada Gminy Turośl uznaje zdrowie i trzeźwość mieszkańców za podstawowy warunek rozwoju moralnego i materialnego dobra społeczeństwa ustala niniejszy program.

1. Podstawowym **celem** programu jest ograniczenie i zahamowanie rozmiarów :

- 1) szkód występujących u osób z problemami uzależnień
- 2) szkód występujących u członków rodzin z problemami uzależnień ,
- 3) naruszeń prawa i porządku przez osoby uzależnione,
- 4) naruszeń prawa związanego z obrotem napojami alkoholowymi i środkami odurzającymi.
- 5) szkód ekonomicznych związanych z nadużywaniem alkoholu i środków Psychoaktywnych.

2. Realizacji określonych powyżej celów, służyć mają działania, które będą podejmowane w następujących kierunkach poprzez:

- 1) Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.
- 5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

3. Analiza stanu problemów alkoholowych na terenie Gminy Turośl za 2021 rok

1) Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych;

- 12 punktów sprzedaży alkoholu w tym:
- 11 punktów do spożycia poza miejscem sprzedaży powyżej 4,5% alkoholu.

2) Problem alkoholizmu statystycznie:

Dane szacunkowe

- szacunkowa ilość osób uzależnionych ok. - 161
- ilość osób w stosunku, do których prowadzi się postępowanie odnośnie podjęcia leczenia - 11
- ilość rodzin objętych bezpośrednią pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy - 9
- ilość dzieci z rodzin alkoholowych, które korzystają z różnych form pomocy - 15

4. Alkohol i inne środki odurzające jako czynniki kryminogenne:

- 1) Bójki, kradzieże, zakłócenia porządku publicznego - 9
- 2) Naruszenie przepisów ruchu drogowego - 15
/ zatrzymanie uprawnień do kierowania pojazdami mech. pod wpływem alkoholu/
- 3) Ilość osób zatrzymanych za posiadanie bądź handel narkotykami - 2
- 4) Sprzedaż napojów alkoholowych nieletnim - 0
- 5) Sprzedaż napojów alkoholowych bez zezwolenia - 0
- 6) Liczba interwencji domowych dotyczących przemocy domowej: - 15
w tym:
procedura Niebieskich Kart - 15

Rozdział 2.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;

Oddział 1.

Działania profilaktyczne podejmowane wobec dzieci i młodzieży (profilaktyka uniwersalna)

1. Realizacja profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej bezpośrednio i pośrednio do młodzieży i dzieci mającej na celu zmniejszenie i eliminowanie czynników rozwojowi problemów i wzmacnianie czynników wspierających prawidłowy rozwój poprzez :

- 1) prowadzenie na terenie szkół i innych placówkach oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych i zagrożeń behawioralnych dla dzieci i młodzieży oraz rodziców,
- 2) wspieranie jednorazowych krótkotrwałych akcji typu (konkursów, przedstawień teatralnych, koncertów itp.,
- 3) finansowanie lub współfinansowanie dłuższego wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym, dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, organizowanego przez placówki oświatowe i wychowawcze oraz instytucje i stowarzyszenia prowadzące działalność służącą rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii (zimowy bądź letni wypoczynek uczniów szkół podstawowych),

2. Dofinansowanie szkoleń w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć przez nauczycieli, opiekunów lub wychowawców.

3. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych, mających na celu ograniczenie

dostępności napojów alkoholowych i przestrzegania zakazu sprzedaży napojów alkoholowych poniżej 18-tego roku życia.

4. Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych i imprez (na kompleksie boisk sportowych „ORLIK” o charakterze rekreacyjno-sportowym oraz współfinansowanie zakupu sprzętu p.p.o.ż i umundurowania dla członków OSP - odwołujących się do strategii profilaktycznych takich jak:

- 1) ukazywanie autorytetów promujących zdrowy styl życia,
- 2) rozwijanie zainteresowań i norm zachowań w różnych sytuacjach (postawa wobec używek, rozwiązywanie konfliktów, eliminowanie przemocy itp.)
- 3) osobistych decyzji abstynenckich i przekonań normatywnych.

Oddział 2.

Edukacja publiczna w zakresie problematyki uzależnień

1. Prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych dla określonych grup adresatów: młodzieży, sprzedawców napojów alkoholowych, pracowników służby zdrowia, pracowników pomocy społecznej, nauczycieli, rodziców, policjantów, rodzin z problemem uzależnień, ofiar przemocy itp.,

2. Udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych dotyczących problematyki uzależnień .

Rozdział 3.

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem

1. Wspieranie placówek leczenia uzależnienia na podstawie przepisów ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711) poprzez :

- 1) współfinansowanie programów psychoterapii uzależnienia: programu podstawowego, programu ponadpodstawowego,

2. Kontynuowanie współpracy z Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży oraz Poradnią Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień w Kolnie,

3. Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań, profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin,

4. Informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych i członków ich rodzin przez członków ich rodzin poprzez członków GKRPA,
5. Pomoc finansowa dla uczestników terapii uzależnienia od alkoholu /opłacanie kosztów przejazdu/.
6. Zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych dla szkół, OSP, GOK-u, bibliotek oraz GOPS.
7. Udział w kosztach likwidacji barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznych, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób niesprawnych i starszych.

Rozdział 4.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą.

1. Podejmowanie czynności przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu poprzez:

1/ prowadzeniu wstępnych rozmów z uzależnionymi i nakłanianiu ich do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,

2/ przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego,

3/ zasięganie opinii informacyjnej o osobie od policji, zakładu opieki zdrowotnej, ośrodka pomocy społecznej,

4/ kierowanie osoby zgłaszanej na badanie przez lekarza biegłego (psychologa- psychiatrę w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i wskazania zakładu leczniczego,

5/ kierowanie do Sądu wniosków w sprawie poddania obowiązków leczenia odwykowego.

6/ opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwoleniu na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w zakresie zgodności Lokalizacji punktu sprzedaży z merytoryczną uchwałą Rady Gminy,

2. Finansowanie zajęć i programów opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży organizowanych przez szkoły i inne placówki oświatowo - wychowawcze oraz stowarzyszenia i parafie:

- 1) prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych i wychowawczych, zajęć w ramach spędzania wolnego czasu, konkursów(np. komputerowych , teatralnych , muzycznych, sportowych prowadzonych na kompleksie boisk „ORLIK”, konkursów ortograficznych, tanecznych, nauki języków obcych),
- 2) finansowanie zatrudnienia osób prowadzących zajęcia i zakup materiałów dydaktycznych,
3. Dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego dzieci z grup ryzyka, a zwłaszcza dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia i problemem przemocy,
4. Zwiększenie dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie - dorosłych i dzieci:
 - 1) propagowanie wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, sposobów reagowania na przemoc i możliwość uzyskania pomocy,
 - 2) udział w kampaniach informacyjno - edukacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie, w tym przemocy wobec dzieci

Rozdział 5.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień.

1. Kontynuowanie współpracy oraz wspomaganie działalności służb i instytucji prowadzących działalność w zakresie zapobiegania i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, udzielania pomocy ofiarom przemocy domowej takich jak:

- 1) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ,
- 2) Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 3) Powiatową Komendą Policji w Kolnie,
- 4) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie,
- 5) Ośrodkiem Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży
- 6) Poradnią Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Kolnie,
- 7) Stowarzyszenia, fundacje i inne instytucje prowadzące działalność w tym zakresie,
- 8) Gminny Ośrodek Kultury,
- 9) Gminna Biblioteka Publiczna Gminy Turośl,
- 10) Ochotnicze Straże Pożarne,
- 11) Parafie Rzymskokatolickie z terenu gminy.

poprzez wsparcie organizacyjne i finansowe.

Rozdział 6.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego .

W przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych Gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli występować z aktem oskarżenia bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym i odbywa się w trybie uproszczonym . Wniesienie aktu oskarżenia do sądu musi być poprzedzone przeprowadzeniem postępowania dowodowego

Rozdział 7.

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Środki finansowe związane z działalnością Komisji i Pełnomocnika Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzą ze środków budżetu Gminy

przeznaczonych na realizację zadań własnych Gminy wynikających z ustawy „o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi” i „przeciwdziałania narkomanii”

określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Członkowie Komisji otrzymują wynagrodzenie:

1. W wysokości 12 % minimalnego wynagrodzenia za pracę za opiniowanie:

1/ projektu „Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy i Przeciwdziałania Narkomanii,

2/ projektów aktów prawnych, z zakresu wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii uchwalanych w Gminie,

3/ opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż bądź podawanie napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych z merytoryczną uchwałą Rady w tym zakresie,

2. W wysokości 17 % minimalnego wynagrodzenia za pracę za prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych przyjmując, że podstawą do wypłacenia wynagrodzenia będzie przeprowadzenie 3 udokumentowanych kontroli protokołem.

3. W wysokości 22 % minimalnego wynagrodzenia za pracę za :

1/ podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu:

a/ kierowanie na badania przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazanie rodzaju i zakładu leczenia,

b/ kierowanie do Sądu wniosków o wszczęcie postępowania, w sprawie orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,

c/ udzielanie pomocy kuratorom sądowym wykonującym nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu na podstawie orzeczenia sądowego.

Komisja przeprowadza kontrole i rozpatruje sprawy na posiedzeniach w przynajmniej 3 osobowym składzie.

Podstawą wypłacenia wynagrodzenia będą protokoły z kontroli bądź protokół pracy zespołu. Przez „minimalne wynagrodzenie za pracę” należy rozumieć – minimalne wynagrodzenie za pracę pracowników określone na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U z 2020 poz. 2207) z późniejszymi zmianami.

Rozdział 8.

Postanowienia końcowe

Przedstawiony **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii** obejmuje działania służące realizacji podstawowych zadań Gminy, które są nakierowane na zmiany postaw w społeczności lokalnej, a w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

Program posiada również poszczególne konkretne działania nakierowane na pomoc ludziom uzależnionym od alkoholu i narkotyków i ich rodzinom.

Proponowane zadania wdrażane konsekwentnie i systematycznie prowadzić będą do osiągnięcia zakładanych celów.

Program jest realizowany przez Urząd Gminy Turośl.

Za realizację **Gminnego Programu** odpowiada Wójt Gminy .